

Kedvesináló az Érdi Lengyel-Magyar Kulturális Egyesület tanulmányútjához (2026.05.22-25.)

"Annyi viszontagságos századok során át..." (Jókai)

„Füstös-mohos óratorony
Platánok az utcasoron
Boltívek az út felett
Nyájas derű, halk szívesség
Ez a szép, magyar Szepesség,
Hogy az Isten áldja meg!”

Farkas Imre)

Ez a szép, magyar Szepesség.

Azért adtam ezt az alcímet, mert a Szepesség története meglehetősen viszontagságos volt, (pl. a nemzetiségek élete tekintetében), nem véletlenül folytatta úgy Jókai a mondatot, hogy „magyar németek”! De erről majd később, illetve szóban.

Egyesületünk 2026-ban nem Lengyelországba szervezi az ún. „lengyel utat”, hanem a Szepességbe. Ennek oka pedig az, hogy a terület egy része 1412-1772 között picit Lengyelországhoz kötődött, mivel Zsigmond király 13 szepesi várost és 3 várat elzálogosított a lengyel uralkodónak. A Lublón székelő sztarosza irányította az adók beszedését, de igazában ezek a települések közigazgatásilag/jogilag Magyarországhoz tartoztak.

Az I. világháború végén, majd Trianonban Csehszlovákiához kerültek, illetve a Szepesség kis része Lengyelország része lett. Utóbbi területet már bejártuk (Árvával együtt), ezért gondoltuk, hogy a Szlovákiához tartozó, sokkal nagyobb területet is bejárjuk.

Tervezünk egy előzetes előadást a történetéről, hogy felkészülten vághassunk neki az oda-vissza kb. 900 km-es útnak, úgyhogy most esetenként csak néhány szóban említem. A Szepesség Szlovákia északi részén helyezkedik el, elsősorban hegyes (Magas-Tátra) vidék, de a délebbi, inkább síkvidéki területen vannak a jelentősebb városok. (Igló, Lőcse, Poprád, Késmárk) – gyönyörű kilátással a Tátrára, illetve kiindulópontjai a

túrázóknak is.

Lakossága nagy részét a szlovákok és a szászok (cipszerek = magyar németek, Jókai szavaival) alkották, elsősorban a földbirtokosok és a hivatalnokok voltak magyarok.

Sajnos ma már ez a létszám, a magyaroké főleg, de a szászoké is minimálisra csökkent.

A 4 napos út programját ahhoz kell igazítanunk, hogy az idősebb korcsoportnak is megfeleljen.

Igló városa a terület második legnagyobb települése,

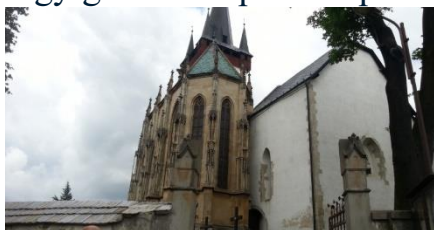

a Felvidék legnagyobb, orsó alakú főterével, gótikus, illetve neogótikus templomával, melynek a 87 méteres tornya a legmagasabb az

országban. A város elzálogosított település volt.

Csütörtökhely Szent László-temploma gyönyörű, eredetileg román stílusú, majd a Szapolyai-család egy gótikus kápolnát épített hozzá, sokak szerint ez a magyarországi

gótika legszebb

emléke.

Szálláshelyünk, **Ménhárd** szintén adózott a lengyeleknek, szép, pártázatos

harangtornyát érdemes megnézni. is a városok közé tartozott hajdanában.

Ma egy kisebb falu, de ez

Késmárk nem tartozott a lengyelekhez sohasem, de mindenképpen megnézzük a Szent

Kereszt katolikus templomot (az evangélikus templomokat, Thököly-sírhelyet már többször láttuk). A templom reneszánsz és gótikus stílusú (és „személyes” emlékeink fűződnek hozzá!).

Lubló volt a sztarosztá székhelye, márcsak emiatt is fölkeressük, de egyben fontos védelmi szerepe is volt. Gyönyörű a kilátás, maga a vár is, de sajnos az egyébként nem meredek serpentinén egyeseknek nehéz lesz a följutás.

Alatta viszont egy skanzen található, ahol eltölthetik

az időt,

Podolint sem hagyjuk ki, ennek várát is a lengyelek kapták”, de mi inkább Krúdy Gyulára emlékezünk, aki itt volt 3 évig tanuló. A nemrég helyreállított emléktáblájánál

koszorúzni fogunk, valamint megtekintjük a most elkészült szobrát a „podolini”

kísértetnek

Nagyőr Szepesbéla része (szintén elzálogosított), itt a Mednyánszky kastélyt tekintjük meg, sétálunk a parkban, a Poprád folyó partján, emlékezünk Mednyánszky László

festőművészre

és rokonára, Czóbel Margitra.

Szepesszombat Poprád része, régebben önállóként szintén elzálogosították. A városrész főterén található egy [obeliszk](#), melynek felirata a következő: „1848 Magyar szabadságharcz emlékére emelte Szepes-szombat XVI Szep. város közadakozásból 1899-ben Édes [magyar](#) hazánk iránti szeretetből”. A városrésznek hangulatos [reneszánsz-barokk](#) főtere van, melyet 15-17. századi polgárházak

szegélyeznek.

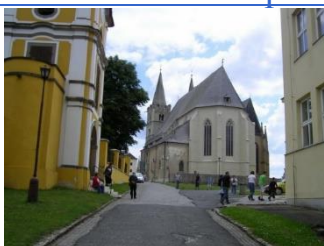
[Szent György](#) temploma gótikus épület [gótikus](#) szárnyas oltárokkal. Főoltára [1516](#)-ban készült [Lőcsei Pál mester](#) műhelyében.

Poprád a Szepesség központja, hozzácsatoltak kisebb elzálogosított településeket. A városközpontot nézzük meg esetleg szabad program keretében.

Sajnos az egyik legfontosabb szepességi emléket, a szepesi várat nem tudjuk vállalni,

de megnézhetjük **Szepesváraljáról**, Szepeshelyről, ami központja volt az egyháznak. Kisboldogasszonynak szentelt plébániatemploma 13. századi eredetű, román alapokon nyugszik, majd [gótikus stílusban](#) átépítették. Végül [klasszicista stílust is kapott](#). Szárnyas oltára a gótikus Mária-szoborral [1507](#)-ben

készült.

Megállunk **Káposztafalván**,

templom gyönyörű szárnyasoltárral

rendelkezik.

Betlért is bevettük a programba (bár nem tartozik a Szepességhez), a történelmi Magyarország egyik legnagyobb, épségben fennmaradt, eredeti bútorokkal berendezett kastélya, amely az **Andrássy-család** tulajdonában volt. Gyönyörű a parkja is.

A könyvtáros egyesülettel már megjártuk ennek a programnak egy részét, a fotók nagy része is onnan származik.

A technikai részletekről csak azoknak küldök információt, akik érdeklődnek, jönnek.

2025.09.16.

Bazsóné Megyes Klára szervező, Dózsa Lajos elnök, Sebestyén Ewa alelnök

